

VIETNAM BULLETIN

noord-
vietname-
zen
in
parys

50 ct

derde jaargang nr 11, 9 november 1968

Verschijnt om de 14 dagen

Redactie/administratieadres: Vietnam Bulletin, p/a ASVA,
Weesperstraat 51, Amsterdam

Redactie:

Jan Boonstra Benno Groeneveld
M. van Dulleman Tineke Nijenhuis
W. de Graaff Queenie Stevens

Gironummer 1281198, tnv Vietnam Bulletin, Abonnement f 5,-
per half jaar, met stilzwijgende verlenging. Buitenland f 7,-
per half jaar. Losse nummers f 0,50 (België 7 fr.)

DE NOORDVIETNAMEZEN IN PARIJS

door Richard J. Barnet
(New York Review of Books,
24-10-'68)

(Nu de bombardementen op Noord-Vietnam zijn gestaakt zijn de besprekingen in Parijs in een nieuwe fase gekomen. Onderstaande twee stukken - geschreven voor het staken van de bombardementen op het Noorden - gaan in op de standpunten en verwachtingen van beide delegatie's.)

I. De Impasse.

Parijs. Na vijf maanden "officiële besprekingen" zijn de Amerikaanse en Noordvietnameze onderhandelaars het officieus slechts op één punt eens: als er een eind aan de oorlog komt, zal dat maar heel weinig te maken hebben met wat hier besproken wordt. Averell Harriman noch Xuan Thuy koestert ook maar de geringste illusie, dat hij de andere partij zou kunnen overtuigen en geen van beiden probeert het dan ook. Beide partijen beseffen dat de onderhandelingen in Parijs slechts een venster vormen waardoor de wereld glimpen van drie drama's kan opvangen, die zich ver hiervandaan afspelen en die uiteindelijk het verloop van de oorlog zullen bepalen: de oorlog op Zuidvietnaams grondgebied, de strijd om het bestaan van de regering in Saigon en de discussie over het oorlogsbeleid in de Verenigde Staten.

Maar afgezien van deze realistische beoordeling van hun eigen rol, is er bijna niets waarover de Amerikaanse en Noordvietnameze delegatie's het eens zijn. Zelfs de lengte van de "theepauzes", waar volgens optimistische speculaties in de pers de echte onderhandelingsgevoerd worden, verschilt in beider communiqués. Sterker nog, beide partijen hebben verschillende officiële interpretaties over de resultaten van de besprekingen en de kansen op succes. "Als je een enquête zou houden onder de leden van de delegaties", zei een lid van de Amerikaanse afvaardiging, "merk je, dat de meesten geloven dat wij nu de eindfase genaderd zijn." Hoewel hij toegaf dat deze opvatting slechts in kleine mate op de feiten steunt, was hij toch van mening dat de oorlog hier zal eindigen. Hij gaf toe dat er tot nu toe nog geen resultaten zijn geboekt. Maar, opperde hij, denk maar eens aan de Russen, die in het verleden dikwijls na maandenlange intensieve onderhandelingen plotseling toegaven, en zo enkele naoorlogse vredesverdragen op voornamelijk Amerikaanse voorwaarden tot stand brachten. Misschien zal ook hier uiteindelijk een dramatische doorbraak komen die een eind aan de oorlog maakt in plaats van stukje bij beetje bereikte vorderingen.

Xuan Thuy had andere antwoorden op dezelfde vragen "Er is helemaal niets bereikt", zei hij. "De Amerikanen willen de indruk vestigen alsof er resultaten behaald zouden zijn, teneinde de wereldopinie te bedriegen. Maar ze kletsen maar wat". Telkens wanneer de Amerikaanse delegatie, vice president Humphrey of andere politieke figuren in de V.S. optimistische verklaringen afleggen zoals "langzaam maar zeker komen we er" of "tekenen van vooruitgang", haasten de Noordvietnamezen zich om dergelijke geruchten te weerleg-

gen. Op een onlangs gehouden persconferentie herhaalde de officiële Noordvietnameze zegsman meer dan vijftientig keer dat zij alleen met onvoorwaardelijke stopzetting van de bombardementen akkoord zullen gaan.

En om zijn kwaadheid nog te onderstrepen, voegde hij eraan toe, dat hij hoopte dat Harriman (die een gehoorapparaat draagt) "het met beide oren gehoord heeft".

Vorderingen.

"De Amerikanen willen de Amerikaanse publieke opinie sussen door de mensen wijs te maken, dat wij vorderingen maken tijdens de 'theepauzes'", zei Xuan Thuy. "Ik zal u vertellen hoe het er in werkelijkheid toegaat. Bij het begin van de onderhandelingen hebben we het over het weer gehad. Ik vroeg de heer Harriman of hij zich in Parijs vermaakte en wanneer hij zijn gehoorapparaat heeft aangeschaft, en ook hij uitte soortgelijke gemeenplaatsen". De laatste weken echter, is het gesprek over ernstiger dingen gegaan. De Noordvietnamezen hebben tegen de bombardementen met B-52's in Zuid Vietnam geprotesteerd. Zij hebben openlijk hun afkeuring uitgesproken over de verklaring van minister Rusk op 31 juli, waarin hij nieuwe en straffere voorwaarden scheen te stellen voor de stopzetting van de bombardementen. De Amerikaanse delegatie gebruikte het "gezelligheidsuurtje" (in feite maar 20 á 40 minuten) om te protesteren tegen de infiltratie van Noordvietnameze soldaten en om te waarschuwen tegen nieuwe uitbreiding van de oorlog. Wat feitelijk bereikt is, zijn de wederzijdse verzekeringen aangaande de vrijlating van enkele gevangenen.

Beide partijen schijnen te beseffen, tenminste op het ogenblik, dat de enige overwinningen of nederlagen in Parijs, in de propaganda-oorlog geboekt of geleden zullen worden. De Amerikaanse afvaardiging beseft terdege, dat het feit dat zij in Parijs zijn, een propagandistisch voordeel voor de V.S. betekent en een politiek plus voor de regering Johnson. Het Witte Huis heeft (tenminste gedeeltelijk) zowel de binnenlandse als de buitenlandse kritiek kunnen ontkrachten, die de Verenigde Staten veroordelen, omdat zij zich tegen een politieke oplossing voor de oorlog zouden verzetten. "Enkele maanden geleden" verklaarde een lid van de Amerikaanse delegatie "was het hele land in rep en roer". "Nu", voegde hij eraan toe, "heeft de president de vrije hand. De meeste Amerikaanse politici passen er wel voor op zich bloot te stellen aan de beschuldiging, dat zij zich bemoeien met netelige onderhandelingen. De Noordvietnamezen weten dit en zijn daar verontrust over.

Aan de andere kant, ontleen ook de Noordvietnamezen enig propagandistisch voordeel aan de besprekingen. Zeer belangrijk is, dat het beginnen van de besprekingen de druk binnen Amerika, om de militaire acties uit te breiden, verzwakt hebben. Hoewel, in strikt logische zin, vechten en onderhandelen elkaar niet per sé uit hoeven te sluiten, zal geen enkele regering voldoende politieke manoeuvreerbaarheid bezitten om én aan de onderhandelingstafel te zitten én tegelijkertijd te experimenteren met massale overstromingen atoomwapens of invasie. De Noordvietnamezen beseffen, dat een toekomstige Amerikaanse regering

als een wanhoopsdaad wel eens tot genocide over zou kunnen gaan als uiteindelijke oplossing van het probleem Vietnam. En daarom zullen zij niet gauw het overleg afbreken, ondanks het pacificerend effect, dat zij op de Amerikaanse anti-oorlogsgevoelens hebben. Er zijn ook nog andere propaganda voordelen voor de Noordvietnamezen. Ze kunnen nu de wereldpers op korte termijn bijeenbrengen om naar lange, gedetailleerde verslagen te luisteren van de Amerikaanse bombardementen op Noord- en Zuid Vietnam. Iedere officiële Noordvietnamese verklaring is een aanklacht tegen het Amerikaanse oorlogsbeleid. Onlangs stelde Harriman voor dat beide partijen zouden stoppen met het verspreiden van de teksten van officiële verklaringen. Xuan Thuy vroeg mij "Waarom is hij zo bang om de wereld alles te laten weten?" Des te meer de Amerikanen aandringen op geheimhouding, des te meer zijn de Vietnamezen ervan overtuigd dat het overleg hun zaak dient.

Geen banket.

Toen zij op 31 maart het voorstel van president Johnson accepteerden, hebben de Noordvietnamezen duidelijk te kennen gegeven, dat zij naar Parijs komen om over één ding te praten: De onvoorwaardelijke stopzetting van de bombardementen en alle andere oorlogshandelingen gericht tegen Noord Vietnam. Naarmate duidelijker werd dat Johnson's formule voor het beëindigen van de bombardementen voor de Vietnamezen onaanvaardbaar was, probeerde Harriman andere onderwerpen aan de orde te stellen, zoals een staakt-het-vuren in de gedemilitariseerde zone. "Zoals ik de heer Harriman al gezegd heb, dit is geen banket, waar je het menu kunt veranderen", zei Xuan Thuy. "Er ligt maar één kwestie ter tafel. Het punt van de bombardementen is de deur waarachter de oplossing voor Vietnam opgesloten zit. Als die deur eenmaal opengaat zijn er een heleboel mogelijkheden." De stopzetting van de bombardementen is van begin af aan de symbolische inzet van het overleg geweest. Voor beide partijen heeft dat een betekenis die ver uit gaat boven de onmiddellijke uitwerking op het slagveld. In wezen is dit een politiek en niet een militair punt. "Ofschoon het nuttig is om enkele honderden kilometers weg erbij te hebben om de Noordvietnamese vrachtwagens, die vanuit het Noorden komen, te beschieten", zei een lid van de Amerikaanse delegatie, "Het is niet van wezenlijk belang." Hij wees erop, dat alleen de militaire bevelhebbers in Vietnam sterke voorstanders zijn van de voortzetting van de bombardementen. Belangrijke delen van de inlichtingendienst en van het Ministerie van Buitenlandse Zaken menen al lang dat de bombardementen een averechts effect hebben." Inderdaad kennen vele Zuidvietnamese generaals geen militair voordeel van belang toe aan de bombardementen. Een andere kwestie is de regering-Thieu. Voor hen zijn de bombardementen nog steeds het symbool van de onwrikbare Amerikaanse steun. "Een heleboel mensen in Zuid Vietnam denken, dat wij een spelletje opvoeren ter voorbereiding van de aftocht" zei een Amerikaanse onderhandelaar. Het stoppen van de bombardementen op Noordvietnamese voorwaarden zou het begin van het einde lijken voor de politici in Saigon, die best begrijpen, dat de eenheden Amerikaanse bommenwerpers hun enig machtssymbool vormen. De Amerikaanse onderhandelaars vrezen dat wanneer het echte overleg op basis van een grotere Amerikaanse concessie zal beginnen de Vietnamezen vanuit hun voordeelige positie een totale diplomatieke overwinning zullen behalen.

Het is nu wel duidelijk, dat de Noordvietnamezen voet bij stuk zullen houden ten aanzien van de bombardementen. Zij geloven dat de Amerikaanse eis van 'gelijk oversteken' een erkenning van gelijke schuld inhoudt. In feite komt hun redenering op het volgende neer: Als wij de wereld laten weten dat wij bereid zijn onze militaire activiteiten in Vietnam te beperken in

ruil voor het stopzetten van de Amerikaanse bombardementen, zou dat betekenen dat wij toegeven dat beide activiteiten moreel gelijkwaardig zijn. Maar voor de Vietnamezen, voor wie Vietnam één land is, is er een groot verschil tussen Vietnamese soldaten die voor de bevrijding van hun land vechten en Amerikaanse soldaten die vechten om een marionettenregering in stand te houden. "Wij strijden een anti-kolonialistische oorlog tegen een vreemde mogendheid. Vergeleken bij de Amerikanen hebben wij niet veel, behalve onze nationale trots en ons verlangen naar onafhankelijkheid". "Dit is iets anders dan onderhandelingen tussen twee grote machten, een strijd waarbij beide partijen op enige punten toe kunnen geven", zei een lid van de Noordvietnamese delegatie. "Op het punt van de onafhankelijkheid kunnen we geen stap wijken".

Theologisch

Xuan Thuy wees er op dat openlijk concessies doen om de Amerikaanse bombardementen stop te zetten - bombardementen waartoe de Amerikanen al in de eerste plaats geen enkel legaal of moreel recht hebben - onbegrijpelijk zou zijn voor hen die al twintig jaar strijden om hun land van een vreemde overheersing te bevrijden. Een dergelijke symbolische daad zou voor hen die vechten betekenen dat de diplomaten weer eens, zoals in 1954 in Geneve, bereid zijn aan de conferentietafel prijs te geven wat op het slagveld veroverd is. Voor de zoveelste keer stelde hij de vraag die de Noordvietnamezen altijd stellen aan Amerikaanse bezoekers: "Zou u met iemand onderhandelen die bezig is uw land te bombarderen?"

De Amerikaanse delegatie noemt dit het 'theologische argument' van de Noordvietnamezen. Het is duidelijk dat de Amerikaanse onderhandelaars de Noordvietnamese positie begrijpen, en ik kreeg de indruk dat sommigen van hen bereid zouden zijn die te billijken. Harriman probeerde het denkbeeld van 'geven en nemen' in subtiel diplomatieke taal te hullen, maar toch de Noordvietnamezen zover te krijgen iets te stellen tegenover de stopzetting van de bombardementen. "Onze opzet was al te duidelijk", merkte een Amerikaanse afgevaardigde glimlachend op. Maar naast 'theologische' redenen hebben de Vietnamezen praktische redenen om zelfs niet tegen reductie een bombardementspauze te kopen. Om één ding te noemen: "Wat voor wederkerigheid eisen de V.S.", zoals Xuan Thuy vroeg in ons gesprek. Zij willen beperkingen van de versterkingen van het N.B.F. (het Nationale Bevrijdings Front), maar zij bieden geen beperking van de Amerikaanse versterkingen aan. Ja, zij vergroten de sterkte van het Zuidvietnamese leger zelfs aanzienlijk. Het zg. 'beperkte bombarderen' is in feite een versterking van hun oorlog. Het aantal vluchten boven Noordvietnam is bijna vervijfvoudigd na de redevoering van 31 maart. Dat de bombardementen zich concentreren in vier provincies met een bevolking even groot als die van Chicago gaf weinig aanleiding tot dankbaarheid. Wanneer de Amerikaanse politici spreken over de 'ontamerikanisering van de oorlog' door het versterken van het Zuidvietnamese leger, kan dat goed zijn voor hun binnenlandse politiek, maar voor de Noordvietnamezen en voor het N.B.F. is deze strategie niet meer dan een truc om de Amerikaanse overheersing voort te zetten. Het is een andere vorm van escalatie.

Toen ik Xuan Thuy vroeg wat de zaak over het dode punt heen kon brengen antwoordde hij nogal scherp: "Nou, er zijn in de laatste drie maanden veel gelegenheden geweest. Toen wij onze troepen terugtrokken van Khe Sanh en de Amerikanen uit de val lieten ontsnappen, gingen zij door met bombarderen. Toen de raketaanvallen meer dan twee maanden werden gestaakt, gingen de bombardementen toch door. Jullie diplomaten suggereerden, dat een vermindering van

de militaire activiteit in het Zuiden zou leiden tot een bombardementspauze. De militaire inspanning nam sterk af, maar de bombardementen namen toe." Hoewel hij een paar dagen tevoren tegenover een Amerikaanse journalist had geweigerd toe te geven, dat het patroon van militaire matiging "politieke betekenis" had (waarschijnlijk omdat een dergelijke erkenning te veel als "wederkerigheid" zou klinken), deed hij zijn uiterste best om mij, evenals anderen, duidelijk te maken, dat Hanoi duidelijk en herhaaldelijk tekens had gegeven. Een paar uur na ons gesprek werd de oorlog in het Zuiden hervat en kwamen voor het eerst na maanden de raketten neer op Saigon.

Ik vroeg herhaaldelijk aan de Noordvietnamese diplomaten, wat volgens hen, de Amerikaanse strategie was. Bent U niet van mening, dat de Amerikanen de oorlog willen beëindigen? Natuurlijk, zeiden zij, maar niet genoeg dat ze daarom hun poging op willen geven de politiek in Zuid Vietnam te beheersen. Johnson sprak in Hanoi nu over een mogelijke militaire aftocht, maar alles wat hij doet suggereert, dat hij Amerika's overheersende politieke rol in Zuid Vietnam helemaal niet op wil geven. De Amerikanen zijn vast besloten om een marionettenregiem te handhaven. Misschien zijn zij later bereid individuele leden van het N.B.F. toe te laten, maar de macht zal bij hen berusten, wier politieke leven afhangt van een ononderbroken stroom van Amerikaanse benzine en dollars. Dat de Amerikanen zo nu en dan in verlegenheid zijn gebracht door Ky en Thieu, versterkt alleen maar de Vietnamese verdenking, dat Washington niet bereid is haar instrument tot overheersing op te geven, hoe onbevredigend het ook is. De huidige strategie is volgens de Vietnamesen louter een voortzetting van de eerdere mislukte pogingen van Amerika om Zuid Vietnam te beheersen door de installatie van het Diemregiem en haar opvolgers en het zenden van expeditie-troepen. Thuy houdt vol, dat de Amerikanen d. m. v. onderhandelingen over de terugtrekking van hun troepen zullen proberen die resultaten te verkrijgen, die zij trachten te bereiken door het bombardementen.

De Vietnamesen beschouwen de Amerikaanse machtsvertoon van de regering in Saigon als de sleutel tot de Amerikaanse bedoelingen, en in dat verband is de bombardementskwestie voor hun zo beslissend. Als de regering Johnson bereid was een politieke oplossing in Zuid Vietnam te accepteren, die recht zou doen aan de feitelijke politieke sterkte van de strijdende partijen, - met andere woorden zelfbeschikking - dan zou zij niet langer doorgaan met hun kasplantje in Saigon te versterken door beloften over de voortzetting van het systematisch bombarderen van het land.

Bovendien zolang de V.S. niet inzien, dat zij niet en Thieu en vrede kunnen krijgen, menen de Noordvietnamesen, dat het geen zin heeft werkelijk ter zake te komen. Misschien zal een regering in Washington, die de bombardementen stop zet, nog steeds op overgave aandringen, maar, totdat Washington bereid is dat risico te nemen, nu een zo groot deel van de publieke opinie in de V.S. en in de wereld haar hiertoe aanmoedigt, is er geen hoop dat Amerika bereid is die minimale concessies te doen, die de oorlog tot een eind zouden brengen.

Ziekte van grote landen.

Toen ik bij de Vietnamesen aandrang op hun analyse van de Amerikaanse doeleinden in Vietnam en speciaal, van de redenen, die de V.S. konden hebben om hun kleine land te overheersen, gaven zij eerst de verwachte, verklaringen, de marxistische slogans over het "monopolie-kapitaal", "de exploitatie van de grondstoffen", en het "neo-kapitalisme". Maar als ik er dan op wees, dat topfiguren uit het Amerikaanse zakenleven gekant waren tegen de oorlog, en dat er betrekkelijk weinig

Amerikaanse investeringen waren in Vietnam, waren zij het ermee eens, dat de officiële theorie ontoereikend was. Zij noemden het militair in bedwang houden van China als verklaring, maar zij waren duidelijk verbijsterd over de volharding van de Amerikanen bij deze onderneming, vooral omdat deze nu zichzelf te gronde blijkt te richten. "Het schijnt een ziekte van grote landen te zijn", merkte één van de Vietnamese diplomaten op. "We hebben al 2000 jaar op onze bodem tegen grote landen gevochten."

Wat gebeurt er volgens de Noordvietnamesen wanneer en indien de bombardementen zijn stop gezet? De diplomaten zijn terughoudend in het aangaan van een hypothetische discussie over gewichtige zaken met mensen die gekomen zijn om hen te interviewen, niet alleen omdat zij vast besloten zijn op geen enkele manier te onderhandelen, totdat de bombardementen zijn stopgezet, maar ook omdat zij onzeker zijn over de preciese vorm, die zulke onderhandelingen zullen aannemen. Hoewel zij een "scenario" hebben, weten zij dat het werkelijke tempo en de werkelijke aard van de onderhandelingen zullen afhangen van de gebeurtenissen op het slagveld en in Saigon.

Niettemin hebben zij, wat Xuan Thuy hun "gesloten deur" noemt, op een kier gezet. Er zouden "onmiddellijke" onderhandelingen plaats vinden met de V.S. over de kwestie van wederzijdse militaire terugtrekkingen.

Op dit punt zijn zij bereid om "soepel" en "redelijk" te zijn. Zij zijn zich ervan bewust dat het in hun eigen belang is Amerika's vertrek uit Vietnam te vergemakkelijken, en willen vrij ver gaan om de Amerikanen te "helpen" bij zulke kwesties als het vaststellen van het tijdschema en de volgorde van het terugtrekken.

Ten aanzien van het kernpunt, de politieketoekomst van Zuid Vietnam, wordt Hanoi's strategie duidelijker. De Amerikaanse delegatie is bang, dat de Vietnamesen erop zullen staan dat de V.S. met het Nationale Bevrijdings Front (N.B.F.) zal onderhandelen, wanneer uitvoerige onderhandelingen eenmaal beginnen. "Zij kunnen het zich niet veroorloven om de verantwoordelijkheid voor het N.B.F. op zich te nemen. Dat is waar alles om draait." verklaarde een lid van de Amerikaanse onderhandelingsdelegatie. De Amerikanen geloven dat, wanneer zij eenmaal het N.B.F. als een politieke factor zullen hebben erkend, die erkenning alleen al voldoende zal zijn om de regering-Thieu ten val te brengen. Die Saigon-politici die geen tickets voor Parijs kunnen krijgen zullen wel goede kanten aan het N.B.F. ontdekken. Van officiële noch van onofficiële Amerikaanse zijde is iets gezegd dat erop kan duiden dat het State Department bereid zou zijn met het N.B.F. te onderhandelen. Integendeel, want de hele officiële analyse van de oorlog: de "agressie uit het noorden", en de strategie, dat om die agressie te bevechten de opstand zal doodbloeden als de Amerikanen erin slagen de "vreemdelingen" te verhinderen de 17e breedtegraad over te steken; die theorieën zijn gebaseerd op de hypothese van het niet-bestaan van het Front als een legitieme politieke macht in Zuid Vietnam.

Alliantie.

Kort na het Têt-offensief ontstond er in Zuid Vietnam een nieuwe politieke organisatie. "De Alliantie van Nationale, Democratische en Vredes-Krachten". Toen ik bij een lid van de Amerikaanse delegatie hierover informeerde antwoordde hij met de kennelijke zelfverzekerdheid van een man die er voor zorgt dat nieuwe feiten de oude theorie niet in de war sturen: "O, dat is gewoon een facade." Dat etiketje, hoewel juist, geeft nauwelijks het belang van deze ontwikkeling weer. Ieder die geïnteresseerd is in een politieke regeling in de vorm van een compromis in Vietnam, zou het feit moeten toejuichen dat het N.B.F. een stap heeft gedaan om

een bredere politieke steun te verkrijgen. De opkomst van de Alliantie, de publikatie van haar gematigde programma, en de matiging van de aanspraak van het N.B.F. dat zij "de enige vertegenwoordiger van het Zuid Vietnamese volk" is, zijn de meest verzoeningsgezinde tekenen die er tot dusver ooit door de "andere kant" werden gegeven.

De Alliantie werd opgericht in Saigon en Hue als een direct gevolg van de successen van het Têt-offensief. Uiteraard werden deze pogingen aangemoedigd door het N.B.F. en Hanoi: indien deze zich ertegen hadden verzet zou de Alliantie nauwelijks kunnen bestaan. Maar blijft het feit dat prominente leden van de stedelijke middenstand zoals Trinh dinh Thao, een bekende niet-communistische advocaat uit Saigon, en Professor Le Van Hao, een anti-communist die nooit lid is geweest van een anti-Amerikaanse beweging, nu bereid zijn om in het openbaar deel te nemen aan een politieke groepering, die verzoening met het N.B.F. nastreeft. De Alliantie is hoofzakelijk geconcentreerd in de grote steden, waar de politieke steun voor het N.B.F. zwakker is dan op het platteland. Hij wil de steun van de middenstand en van de intellectuelen verkrijgen, terwijl het N.B.F. de meeste steun geniet van de boerenbevolking. Wat interessant is aan de Alliantie is niet de rol van het N.B.F. in de oprichting ervan, maar de redenen waarom het daartoe heeft besloten.

Uit mijn gesprekken met de Noordvietnamese maakte ik op dat Hanoi en het N.B.F. in wezen tot de Amerikanen zeggen: "Wij zijn bereid om een compromis te sluiten met de verschillende politieke elementen in Zuid Vietnam, behalve met die elementen wier enige achterban de Amerikaanse Ambassade is. Wij weten dat wij tegestrijdige belangen en tradities in Vietnam met elkaar moeten trachten te verzoenen. Wij kunnen slechts op één punt een overweldigende aanhang krijgen: een einde maken aan de oorlog en de terugtrekking van de Amerikanen bewerkstelligen. Bij de wederopbouw van het land zullen we voorzichtig te werk moeten gaan en de elkaar bestrijdende groeperingen achter ons moeten zien te krijgen."

Voor het volk van Zuid Vietnam schijnen zij toe te geven dat zij niet in staat zijn een onmiddellijke hereniging van het land tot stand te brengen en dat zij dit ook niet zullen proberen. Zij zullen niet trachten het economische en sociale systeem van het Noorden aan het Zuiden op te leggen.

Veel verschillende groepen zullen aan het verzoeningsproces deelnemen en het zal heel lang duren. Veelzeggend, spreekt het programma van de Alliantie dat de steun heeft van Hanoi en het N.B.F., van een "onafhankelijk, soeverein Zuid Vietnam". Premier Pham Phon Dong sprak onlangs in een gesprek met een Amerikaan over de Alliantie als "een derde macht". Vertegenwoordigers van het N.B.F. echter maken steeds weer ijverig duidelijk dat de Alliantie "de kleine broer" van het N.B.F. is; het N.B.F. met zijn basis bij de boeren zal de voornaamste politieke macht in Zuid Vietnam blijven.

Zwakste schakel.

Een bron die dicht bij het N.B.F. staat vertelde mij, dat verscheidene leden van het Centrale Comité van de Alliantie, wier namen nog niet bekend zijn gemaakt, nu hoge positie innemen in de Saigon-regering. Op een

strategisch geschikt ogenblik denken zij over te lopen en, naar het N.B.F. hoopt, de regering ten val te brengen. In de steden mag dan de Saigon politie doorgaan met patrouilleren in de straten, binnen de huizen zijn, zoals mijn informant meedeelde, het N.B.F. en de Alliantie zijn bezig de toekomstige regering van Zuid Vietnam te vormen. Zodoende is de beslissende ontwikkeling, in de ogen van de Hanoi-onderhandelaars, het op handen ineenstorten van de regering in Saigon, die de Amerikanen zelf openhartig "onze zwakste schakel" noemen. In de ogen van de onderhandelaars uit Hanoi zal dit ineenstortingsproces nog versneld worden door verdere dramatische militaire successen in de steden van de N.B.F., door de steeds groter wordende corruptie en ontgoocheling in Saigon, en door de spectaculaire deserte van prominente anti-communistische politici naar het kamp van het N.B.F. Uiteindelijk zullen de Amerikanen voor de keus staan onderhandelingen toe te staan tussen de Vietnamsen voor de vorming van een coalitie-regering of om een bezettingsregering in Saigon op poten te zetten en oorlog tegen het gehele Vietnamese volk te gaan voeren. De Noordvietnamsen geloven dat het de komende maanden moeilijker zal worden om de fictie te handhaven dat er sprake is van een onafhankelijke regering in Saigon. "Hoe kan je zeggen dat zij marionetten zijn?" vroeg een Amerikaanse onderhandelaar aan zijn Vietnamese tegenspeler aan het einde van een zitting. "Zij doen niet wat wij hen vertellen." De Vietnamese diplomaat antwoordde met een wrange glimlach "zij zijn slechte marionetten."

Hanoi hoopt dat de corruptie, de zwakte, het gebrek aan loyaliteit en de toenemende anti-Amerikaanse toon van de regering van Thieu de Amerikaanse politiek in discreditie zullen brengen. Nu de V.S. gigantische offers brengen en het steeds duidelijker wordt dat de ontvangers die offers niet waard zijn en ook niet dankbaar zijn, geloven de Vietnamsen, dat op een gegeven ogenblik het punt bereikt zal zijn dat het Amerikaanse publiek niet meer overtuigd kan worden van het vaderlandslievende om deze verbintenis te laten voortduren. Pas als dat punt is bereikt, zal, zo menen de Noordvietnamsen, de Amerikaanse opinie een doorslaggevende rol gaan spelen. In tegenstelling tot de voorstelling van zaken van de Amerikaanse regering kennen de Vietnamsen niet zo'n belangrijke rol toe aan de Amerikaanse publieke opinie. Zij willen graag begrip en steun van de kant van de Amerikanen en zij stellen de risico's op prijs die mensen zoals Dr. Spock met hun protesten tegen de oorlog durven lopen. Maar in hun eigen geschiedenis zien zij het bewijs ervoor dat kleine landen alleen op zichzelf kunnen vertrouwen om hun onafhankelijkheid te verzekeren. Keer op keer zijn zij verkocht door buitenlandse vrienden, die, zoals te begrijpen is, geen Vietnamese patriotten zijn en dit ook niet kunnen zijn. Zij geloven dat hun eigen inspanningen en de rechtmatigheid van hun zaak de Verenigde Staten reeds hebben verslagen. Het kan erg lang duren voordat men zich van dit feit bewust wordt, maar zij hebben geen andere keus dan daarop te wachten. Op de lange duur hebben zij nog wel wat vertrouwen in de wereldopinie. "Die zal jullie wegvagen", verklaarde Ambassadeur Ha van Lau tijdens een theepauze aan een lid van de Amerikaanse onderhandelingsdelegatie. De Amerikaanse diplomaat die mij dit incident vertelde, merkte op, "wat verschrikkelijk naief van hem. Maar

ADVERTENTIEFONDS

F.v.G. te H. f 5,-; F.H. te B. f 10,-; G.v.d.L. te A. f 5,-; J.R. te U. f 25,-; W.J.E.K. te A. f 10,-; W.H. te 'sG. f 20,-.

Totaal 20ste verantwoording: f 75,-. Alle goede gevers worden hartelijk bedankt. Verdere giften zijn van harte welkom op gironummer 1 28 11 98, tnv Vietnam Bulletin, Weesperstraat 51, Amsterdam, onder vermelding van ADVERTENTIEFONDS.

het is aandoenlijk, vind je niet?"

De Vietnamese onderhandelaars weten dat de besluiten die de "officiële besprekingen" in werkelijke onderhandelingen kunnen veranderen in Washington moeten worden genomen. Zij zouden niet verbaasd staan als Lyndon Johnson op een hem passend moment een eind maakte aan de bombardementen om de afnemende kansen voor de Democraten te kunnen keren. Maar zij rekenen er niet op. Zij weten, zoals naar ik meen de Amerikaanse onderhandelaars dat ook weten, wat er gedaan moet worden om een snelle vrede in Vietnam te brengen.

Heel simpel gezegd: de Verenigde Staten moeten zó handelen dat het geloofwaardig gemaakt wordt dat wij bereid zijn te vertrekken en toe te staan dat het spel van lokale krachten in Vietnam de politieke toekomst zal bepalen, zelfs indien dit een communistische regering zou betekenen. Er zijn velerlei manieren om dit uit te laten komen en veel wegen die naar een regeling leiden.

Maar de fundamentele beslissing moet worden genomen. Niets wijst erop dat de militaire, of de politieke ontwikkeling in het voordeel van de Verenigde Staten is. Ja, het moreel van de Saigon-regering gaat in sneltempo bergafwaarts en haar betrouwbaarheid wordt steeds twijfelachtiger. We horen geen beloften meer van een militaire overwinning. Het zal nog wel heel lang duren voordat een generaal weer eens een overmoedige rede zal houden over Vietnam voor een gezamenlijke zitting van het Congres.

Humphrey's punten al in Parijs te berde gebracht.

Gedurende de afgelopen maand heeft de Vietnam oorlog een nieuwe fase bereikt in de politiek van de Verenigde Staten. De oppositie tegen Johnson's politiek binnen de Democratische Partij kwam tot een hoogtepunt bij de redevoering die George Mc Govern hield voordat het partijconventie bijeen was gekomen; Mc Govern kwam dichterbij een pleidooi voor eenzijdige terugtrekking dan enig ander politicus tot dusver. Hetzelfde gold voor de rede van Edward Kennedy. En de oppositie bereikte zijn climax tijdens het woordenduel op het spreekgestoelte in Chicago. Maar het konijn dat Johnson uit de hoed van Humphrey had moeten halen liet zich niet zien en de vooruitzichten dat zoiets ooit zal gebeuren schijnen steeds kleiner te worden. Humphrey's dubbelzinnige belofte een eind te maken aan het bombarderen als Hanoi met een "bevredigende daad of een bevredigend woord" zou antwoorden met betrekking tot de gemilitariseerde zone, en zijn uitnodiging aan "leden" van het N. B. F. om deel te nemen aan verkiezingen die vermoedelijk door de Saigon-regering moesten worden geregeld, passen geheel en al in de oorlogspolitiek van Johnson.

Er zijn stellig nuances in toon tussen Humphrey's wanhopige verkiezingsoproep aan de "liberals" en de vrede-stemmers, en tussen Johnson's oorlogszuchtige toespraak tot het Amerikaanse veteranenlegioen.

Maar het wezenlijke van de nieuwe punten van Humphrey is al in Parijs te berde gebracht. Als het de bedoeling van de vice-president was om een verschuiving

in de politiek mee te delen heeft hij maar een zwak teken gegeven. In de redevoering kwam de vrees van de Democraten tot uitdrukking dat, al is de oppositie tegen de oorlog bijna verstomd, ze toch diep genoeg gaat om op de verkiezingsdag vele kiezers thuis te houden. De vrees is gegrond, want na een maand Humphrey-Nixon campagne, zien de meeste Amerikanen geen enkele manier waarop ze door de verkiezingen invloed kunnen uitoefenen op het Vietnamprobleem.

Nixon tenslotte heeft niets gezegd over Vietnam behalve dat hij voor vrede en voor de eer zal zorgen, twee standaardwoorden in de Vietnamwoordenschat van iedere politicus, die niemand ooit, ook Nixon niet, geprobeerd heeft nader te definiëren. Zijn vroegere recept om aan de oorlog een einde te maken door de Sovjets te dwingen Hanoi te dwingen de Amerikaanse voorwaarden aan te nemen gaf een vreemde kijk te zien wie eigenlijk de tegenstander in Vietnam is, waar het om gaat, en vooral wat een macht van buitenaf kan doen om een revolutie te maken of te breken. Niettemin zou een regering Nixon een sterke politieke stimulans betekenen om aan de oorlog een einde te maken. Het is een open vraag of Nixon meer of minder kwetsbaar zou zijn voor de vraag van de militairen voor nog een kans om de eer van de strijdkrachten te verdedigen en hun reputatie te rehabiliteren.

De Noordvietnamezen hebben mij duidelijk gemaakt dat ze niet van plan zijn oneindig in Parijs te blijven, alhoewel ze blijkbaar niet genegen zijn de besprekingen eerder af te breken dan wanneer er een nieuwe regering aan het bewind zal zijn. Ik had de indruk dat ondanks hun duidelijke verlangen naar het einde van de oorlog, zij zichzelf gedwongen hebben niet veel van de volgende president te verwachten. Lange tijd hebben zij het spelletje gespeeld van afwachten. Ze weten dat zij de politieke troeven in handen hebben en dat uiteindelijk de politieke krachten in Vietnam en niet de militaire macht het konflikt zullen beslissen. Ze zijn zich er goed van bewust dat het besluit van de Zuidvietnamese regering om alle pretenties van democratie te laten vallen door n.l. haar tegenstanders gevangen te zetten haar toch al smalle basis van politieke ondersteuning verder heeft ondermijnd en de kans van het NBF heeft versterkt. De VS hebben nog slechts twee belangrijke uitgangspunten als ze proberen het nog langer uit te houden tegen de geduldige strijders van Vietnam. Het ene is zilver Micawberisme, het geloof n.l. dat het voor 's werelds machtigste natie wel op iets beters moet uitdraaien dan de schikking die we drie, vijf of vijftien jaar geleden hadden kunnen krijgen. Het andere is de wetenschap dat we de fysieke kracht bezitten de dijken en rivieren van Noord-Vietnam op te blazen, luchtaanvallen te ondernemen of een invasie tot in Noord-Vietnam zelf, of zelfs om te experimenteren met kleine nucleaire wapens als uiterste demonstratie van de Amerikaanse wil. De Amerikaanse onderhandelaars in Parijs weten dat dit nauwelijks 'onderhandelen uit sterkte' is, en hun moreel is een weerspiegeling van deze realiteit. Een van Harriman's assistenten in Washington drukte het aldus uit toen ik hem vroeg hoe hij dacht dat dit alles zou aflopen. "Ik denk dat Rusk weet dat we zullen moeten capituleren, maar hij zal vervloekt worden als hij degene is die dat doet".

WAT ZIJ NIET ZEGGEN

door Jonathan Mirsky

(New York Review of Books, 24-10-'68)

De "gesprekken" in Parijs hebben zich meer dan twintig zittingen voortgesleept en zover ik weet laat Richard Barnet geen in het openbaar verkondigde mening ononderzocht, zelfs niet de desillusie van de Amerikaanse

delegatie en de verwarring bij de Vietnamese over onze motieven. Het is nu wel duidelijk dat zelfs ambassadeur Harriman genoeg heeft van de onverzoenlijke houding van de Amerikanen (Times, 20 september), en

dat alleen president Johnson de sleutel in handen houdt die de gesloten deur kan openen - om de zinsnede van minister Xuan Thuy te gebruiken. Maar hoewel hun daden duidelijk genoeg schijnen, bestaat er nog grote onzekerheid over de positie van de Noordvietnamezen. Wat zeggen zij niet, en waarom kunnen zij het niet zeggen?

Gedurende dertien uur gesprekken met de delegatie van Hanoi enkele weken terug, hebben George Kahin, Howard Zinn, Marilyn Young, Douglas Dowd en ik geluisterd naar gedetailleerde analyses van de verdragen van Genève van 1954. Verscheidene van ons hadden over dit onderwerp geschreven, ieder van ons wist er alles van, en de Vietnamezen wisten dat wij het wisten. Ook herhaalden ze bombardements- en verliescijfers - gewoonlijk afkomstig uit gepubliceerde Amerikaanse bronnen die gemakkelijk beschikbaar waren. Waarom ons dat toch weer vertellen?

De taal van onze gesprekspartners was hartstochtelijk, nauwkeurig en ondogmatisch. Dat moest wel indruk op ons maken. Maar waarom wilden zij zo lange tijd niet openlijk toegeven dat ze troepen in het Zuiden hebben, terwijl ze volhouden "dat de Vietnamezen een heilig recht hebben hun land te verdedigen waar ze dat maar verkiezen"? We waren op hun uitnodiging naar hun verblijfplaats in Choisy-le-Roi gekomen, om erachter te komen waarom de besprekingen waren vastgelopen en een bevestiging te krijgen van onze indruk dat er door de Vietnamezen serieuze pogingen gedaan waren de strijd te verminderen teneinde hun goede wil te tonen en de impasse in Parijs te breken. We kregen van hen - ik zei bijna: trokken eruit - met moeite de erkenning los van een aantal belangrijke de-escalatie's.

Wanneer president Johnson en minister Rusk volhouden dat de 'andere kant' nooit één duimbreed toegeeft, waarom zijn de Vietnamezen zo weinig geneigd over hun eigen terughoudendheid te praten? Maar het zal bij de Vietnamezen niet in hun hoofd opkomen iets te zeggen dat volgens ons erg gemakkelijk voor hen is om te zeggen; het is ook aannemelijk dat ze bepaalde dingen niet kunnen zeggen vanwege problemen met hun achterban zowel in Noord- als in Zuid-Vietnam. De overwegingen die hier achter steken kunnen helpen de reacties te verklaren van de Noordvietnamezen in Parijs.

I. Hun onderstellingen omtrent onze bedoelingen.

De Vietnamezen weten evengoed als wij dat de Verenigde Staten zich niet in hun zaken hebben gemengd uit altruïstische gevoelens. Ze weten wat uitdrukkingen als *raison d'état* betekenen, zelfs wanneer het een slechte *raison* zou zijn. Omdat de poging om het NBF te verslaan en een marionetten-regering te handhaven niet is geslaagd, staan ze wantrouwend tegenover de bedoelingen van de VS in Parijs. Is het de bedoeling van de VS de Vredesbeweging onschadelijk te maken? Te zorgen dat Humphrey gekozen wordt? Te voorkomen dat het Saigon-regiem in elkaat stort? Een list om een militaire versterking mogelijk te maken? We weten dat al deze bedoelingen aannemelijk zijn; zij weten dat ook. Hun achterdocht hoeft ons niet te verbazen. Aan een diner in Parijs vertelde ons een onderhandelaar, die in 1954 in Genève geweest was, dat nog vóór de Conferentie beëindigd was, de Vietminhdelegatie geweten had dat Bedell Smith (de Amerikaanse vertegenwoordiger op de Conferentie van Genève, Red. VB) van plan was de overeenkomst ongedaan te maken, en dat ze op de lange treinreis terug door China nacht in nacht uit over niets anders praatten dan over het komende verraad van de Amerikanen. Vele voorbeelden van 'gaps in credibility' in hun betrekkingen met de VS hebben hun desillusie bevestigd.

II. De bijzondere betrekkingen met de Verenigde Staten.

Ho Chi Minh vertelde eens tegen Jean Sainteny (een onderhandelaar van de Fransen die sympathiek tegenover de Vietnamezen stond, Red. VB) dat Vietnam en Frankrijk net een lang getrouwd paar waren, slecht gehuurd en kibbelig, maar nog altijd getrouwd. Alle ontwikkelde Vietnamezen spreken Frans, en tijdens pauzes in onze besprekingen in Parijs speelden Douglas Dowd, Marilyn Young en ik jeu de boules met Nguyen Thanh Le, de woordvoerder van de delegatie. Bijna niemand van de Amerikaanse delegatie spreekt Frans, en nog minder Vietnamees.

We zouden hier gemakkelijk kunnen stoppen en zeggen dat de Fransen en Vietnamezen elkaar uiteindelijk begrepen en zodoende een einde maakten aan de oorlog. Inderdaad blijven de Vietnamezen maar herhalen dat dergelijke goede betrekkingen met de Amerikanen tot stand zouden kunnen komen. Maar het probleem met de VS gaat dieper en is misschien tragischer dan dat met Frankrijk. De Vietnamezen kenden de Fransen, maar hadden illusies omtrent Amerika. De geschriften van Abraham Lincoln hielpen Ho Chi Minh zijn houding te vormen ten opzichte van de emancipatie van rassen. De OSS-(voorloper van de CIA tijdens WO II, Red. VB) agenten in Indochina tijdens de oorlog vertelden de Vietminh over Roosevelt's besluit om de Fransen uit Indochina te verwijderen. In 1945 begon Ho Chi Minh, terwijl hij toch een uitgebreide communistische literatuur had waaruit hij kon putten, de Vietnamese Onafhankelijkheidsverklaring met een letterlijke aanhaling uit de versie van Jefferson, met zelfs een verwijzing dat de Vietnamese onvervreemdbare rechten geschonken zijn door een Schepper.

De Vietminh moet geschokt zijn geweest, toen Washington het Franse kolonialisme ondersteunde tegen een nationalisme in communistische stijl. Voortdurende verwijzingen van Minister Xuan Thuy naar de Amerikaanse vrijheidsliefde en onafhankelijkheid kan ons een beetje vreemd lijken. Niemand beriep zich tijdens de Tweede Wereldoorlog op het fatsoen en patriottisme van de As-mogendheden - de weg naar de overwinning was alleen mogelijk door de overgave van een duivelse vijand. Maar de Vietnamezen vechten met een verwarrende vijand: een vijand die, geloven ze, goede bedoelingen heeft maar, misschien door valse voorspiegelingen, verschrikkelijke daden begaat. Deze opvatting is die van vele Amerikanen die eveneens de overtuiging zijn toegedaan dat we het goed bedoelen maar alleen vergissingen maken.

De Vietnamezen zijn realistisch wat betreft de Amerikaanse Vredesbeweging; ze weten dat ze klein en niet effectief zijn. Ze zijn realistisch wat betreft de Amerikaanse politici; ze zien weinig verschil tussen Nixon en Humphrey.

Maar zijn ze ondanks hun desillusie, romantisch, Quakerachtig, Boeddhistisch ten aanzien van de menselijke natuur, zelfs die van de Amerikanen?

De Vietnamese delegatie hanteerde de taal van moralisten; in zeker opzicht schenen ze bewondering te hebben voor Jefferson, Lincoln, en misschien Roosevelt. Ze hebben respect voor de Franse beschaving, maar ze geloven dat de grote Amerikaanse politieke moralisten uit het verleden, die hen inspireren, ons dat ook zouden moeten doen. Ze lieten daarom hun keus vallen op Senator Edward Kennedy's vreesplan van 21 augustus als zijnde bijzonder "positief". Als blijk van zijn oprechtheid wezen zij op zijn uitdrukking van afschuw voor wat de oorlog aan beide zijden aanricht toen hij voorzitter was in de Senaat van de subkommissie voor vluchtelingen. Ze zagen dit als een bewijs dat Edward Kennedy's oppositie tegen de oorlog voortkomt uit zijn

"menselijkheid", en niet louter uit een berekening dat de V.S. niet kunnen winnen.

Misschien zouden de Vietnamesen als ze meer bewust zouden worden van de morele kwaliteit van het Amerikaanse openbare leven zwaar geschokt zijn. Ook al verwachten ze niet dat de Vredesbeweging veel effect zal hebben, of dat er een "peacenik" in het Witte Huis zal komen, toch verwachten ze iets dat nog onwaarschijnlijker is, n.l. dat het Amerikaanse volk onder invloed van zijn vrijdenkersinstinkt weer tot zichzelf zal komen.

III. Amerika als indringer.

Richard Barnet bemerkte dat de delegatie van Hanoi met betrekking tot de Amerikaanse bedoelingen in Vietnam voor een raadsel stond. Hij ontdekte ook dat de marxistische retoriek ongeschikt is voor de Vietnamesen. Sinds de tijd dat Ho Chi Minh een jonge man in Parijs was, heeft hij steeds weinig belangstelling getoond voor de kibbelarijen van de verschillende Internationales, en hield hij zich voornamelijk bezig met uit te vinden wie de gekoloniseerde landen zouden steunen. Linkse Vietnamesen, merkt Barnet op, voelen zich niet op hun gemak met doctrinaire leuzen en proberen zich te concentreren op het centrale probleem: onafhankelijkheid.

Toen de Noordvietnamesen tegenover Barnet blijk gaven van hun afkeuring van de gewoonten van grote naties, onthulden zij een heleboel over zichzelf. De Vietnamesen hebben eeuwenlang de bezetting van hun grondgebied door grote machten moeten verduren: de Chinezen vanaf de Han- tot en met de T'ang-dynastie, Mongolen, weer de Chinezen, Frankrijk, Japan, Frankrijk en nu Amerika. Paul Mus (Franse Vietnamkenner, red. VB) wijst erop dat, als erfenamen van de Boeddhistische traditie, zelfs communistische Vietnamesen niet in kwaad geloven maar in vergissing, in foutieve opvattingen, in verwarring van waarden. Buitenlanders komen niet als agressors, maar als indringers die zijn binnengestommeld in een gebied waar zij niet thuishoren, en zij moeten van hun foutieve handelwijze worden overtuigd.

Wanneer men de slechte handelwijze van buitenlanders verklaart uit buitenlandse fouten en verwarring, worden bepaalde Vietnamese denkwijzen begrijpelijker; het draagt er toe bij te verklaren waarom de delegatie van Hanoi het belangrijk vindt om de Amerikaanse tegenstanders van de oorlog dingen te vertellen, die zij reeds denken te weten. Eén van de Amerikaanse onderhandelaars in Parijs duidt de nadrukkelijke Vietnamese afwijzing van wederkerigheid aan als "een theologisch punt", alsof dit op één of andere wijze alles verklaart. Vanuit het Vietnamese standpunt bezien, zou het een opeenstapeling van morele vergissingen zijn om toe te staan dat de Amerikaanse bombardementen anders werden geïnterpreteerd dan als het binnendringen in hun land.

Tenslotte, zo vragen zij zich af, wie is nu eigenlijk het slachtoffer? Deze afstammelingen van Boeddhisten, die tot een even sterk determinisme in staat zijn als marxisten, vatten het voortdurende geweld op als deel van een situatie die zich naar een onvermijdelijke ontknoping ontwikkelt. Zodra de indringers het gaan begrijpen, vertrekken zij wel.

IV. Het probleem van de bevolkingsgroepen.

Thich Tri Quang, de hoofdbabt van de Verenigde Boeddhistische Kerk, legde mij verleden jaar in Saigon uit waarom de Boeddhisten het N.B.F. niet meer in het openbaar aanvielen. De boeren waren op het Front gaan vertrouwen, zei hij, om hen tegen de Amerikanen te beschermen, en als de Kerk haar geloofwaardigheid als machtige geestelijke kracht (niet organisatie)

wil behouden, moet zij niet meer de schijn wekken dat zij de Amerikaanse vooringenomenheid tegen het communisme deelt.

Maar de communistische onderhandelaars in Parijs moeten zich ook de boeren en andere buiten de Partij staande nationalistes bewust zijn. Ho Tsji Minh deed, in 1946 in Fontainebleau en in 1954 in Genève, grote concessies aan het Westen in ruil voor uiteindelijke onafhankelijkheid. Beide keren was verder geweld van de zijde van het Westen het resultaat. Wij moeten ons goed herinneren dat Ho Tsji Minh er vroeger al twee keer bij de zuiderlingen op heeft aangedrongen, tijdelijke buitenlandse overheersing te dulden terwille van het nationale bestwil. Uit alles blijkt dat het N.B.F., veteranen en opvolgers van de Vietminh, hier niet gemakkelijk opnieuw toe zullen worden overgehaald. Het is evenmin waarschijnlijk dat de bevolking van Noord Vietnam, op wie sinds 1965 meer bommen zijn gevallen dan op het gehele gebied van de Stille Oceaan gedurende de Tweede Wereldoorlog en die deze marteling hebben doorstaan omdat zij vinden dat zij moeten antwoorden "als het Zuiden toept", een staakt-het-vuren zal accepteren indien het binnendringen of de agressie voortduurt. Bovendien zijn, hoewel dit onduidelijk blijft ongeacht wat Hanoi-kenners mogen zeggen, de Noordvietnamese haviken geloven zij niet in onderhandelingen, behalve als voorspel tot de capitulatie van de tegenpartij.

Verder is er ook de grote niet-Vietnamese bevolking van de Derde Wereld. De uitslag van de oorlog zal zijn weerslag hebben op deze landen, en Hanoi is zich hier even sterk van bewust als Walt Rostow. De Noordvietnamesen geloven dat hun revolutie de eenzaamste van de 20e eeuw is geweest, en dat de socialistische landen eerst sedert 1966 beslissende stappen hebben ondernomen om hulp te verlenen; zij menen dat hun eenzame strijd zowel een inspiratie als een verantwoordelijkheid is.

V. Eer.

Hiermee komen we aan de laatste kwestie, n.l. die van de Amerikaanse en Vietnamese eer. Vanzelfsprekend houden de Vietnamesen zich ernstig bezig met hun eigen eer - en men moet beseffen dat hun eergevoel betrekking heeft op de onafhankelijkheid, onschendbaarheid en eenheid van hun vaderland. Maar zij weten dat de Amerikanen eveneens veel over eer praten, en de Vietnamesen nemen dit au sérieux. Zij zijn er helemaal niet over verbaasd dat bij een opinie-onderzoek de meerderheid van de Amerikanen er tegen was om aan Noord Korea verontschuldiging aan te bieden ten einde de bemanning van de Pueblo te doen uitleveren. Xuan Thuy vertelde ons verscheidene keren dat de Verenigde Staten een grote macht is, en Vietnam een kleine; en dat men niet kan zeggen dat Vietnam ons aanvalt. Nguyen Thanh Le voegde hieraan toe: "Ons verlangen naar onafhankelijkheid schaadt u niet." Zij stelden met nadruk dat Amerika zichzelf schade berokkent; zij herinnerden ons eraan dat Frankrijk gedurende de oorlog in Indochina bijna een fascistische staat werd, en wazen op het brute optreden van de politie en op de moorden in Amerika als een teken van wat ons overkwam. Het "natuurlijke verlangen" naar vrede van het Amerikaanse volk, en de leugens van de regering om dit verlangen te doen verflauwen, werd door de Vietnamesen als een droevige "contradictie" beschouwd. Daarom zeiden ze dat ze gaarne eenzijdige gebaren hebben gemaakt om te appelleren aan onze betere natuur, hoewel ze niet konden instemmen met wederkerigheid. Dientengevolge, zeiden ze, was de belegering van Khe Sanh opgeheven, was men opgehouden Saigon met raketten te beschieten, waren Amerikaanse verliezen verminderd, dit alles om Amerikaanse levens te sparen en ons een kans te geven onze eer te herstellen, of, om de botte uitdrukking te

gebruiken die zij nooit bezigden, "om het gezicht te redden". Hun bereidheid om over deze gebaren te praten is echter sterk verminderd, omdat de Amerikanen iedere dergelijke handeling als een teken van zwakte interpreteren. Het Amerikaanse opperbevel beweerde bijvoorbeeld, dat het stopzetten van de raketbeschietingen afgedwongen was door bombardementen rondom Saigon met B-52 bommenwerpers, hoewel Generaal Westmoreland kort tevoren had toegegeven dat het onmogelijk was de raketbeschietingen te beletten. Indien meer geweld nodig scheen om deze fout te ontzenuwen zeiden zij dat zij er niet voor zouden terugschrikken, en zij

voorspelden een nieuwe golf van aanvallen op de zuidelijke hoofdstad. Een bron uit de naaste omgeving van de delegatie vertelde ons dat zij gedurende 1967 erop hadden gewacht dat de Amerikanen "zich door escalaties zouden uitputten". Gedurende enige tijd, zo voegde hij eraan toe, waren de leiders in Hanoi bezorgd dat de bevolking de toegenomen ontberingen niet zou doorstaan, "maar de Amerikanen verdubbelden de dosis, en wij hebben het overleefd". Het feit dat zij door alle eeuwen heen alles hebben overleefd versterkt het Vietnamese eergevoel. Terwijl zij sterven ten gevolge van bommen, kunnen zij niet wijken. Maar, menen zij, vroeg of laat komt iedere buitenlander wel tot bezinning.

OVERZICHT BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN

van 31 juli tot 9 augustus 1968

- 31 juli - Dean Rusk, de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken, schetst de resultaten van de besprekingen in Parijs in uiterst negatieve bewoordingen. De Pathet Lao heeft in Laos het plaatsje Lao-Ngan veroverd.
- 1 augustus - 15e bijeenkomst Parijs. Harriman spreekt over Laos. President beschuldigt het NBF ervan een nieuw offensief voor te bereiden. Hij zegt, dat de infiltraties uit NVN naar ZVN nog nooit eerder zo'n omvang hebben aangenomen. Zojuist zijn 4500 man nieuwe Amerikaanse troepen in ZVN gearriveerd. De totale troepensterkte bedraagt nu 540.000. De Amerikaanse inlichtingendienst voorspelt een NBF-offensief voor 5 augustus. Nixon bepleit een burgerlijke escalatie van de Amerikaanse oorlogsinspanning op economisch, politiek, diplomatiek en psychologisch gebied.
- 2 augustus - 3 vrijgelaten Amerikaanse vliegers verlaten Hanoi. Het blad Sông wordt in Saigon verboden wegens een beschrijving van de plundering en mishandeling van burgers door Amerikaanse soldaten bij de doorzoeking van een dorp. De New York Times spreekt opnieuw over de escalatie van Noordvietnamese zijde. In Saigon doen de studenten een beroep op de arbeiders, politieke partijen e. a. om tot opheldering te komen over een moord op één hunner 20 juli jl.
- 3 augustus - Generaal Van Thieu benoemt Generaal Do Cao Tri tot chef van het 3de legergebied - Saigon en omgeving. Hij volgt Generaal Le Nguyen Khang, een vriend van Ky, op.
- 4 augustus - Opnieuw een bombardementsraid met B-52-bommenwerpers - raids die de afgelopen tijd sterk zijn opgevoerd - op de omgeving van Saigon. De Amerikanen besluiten een grote operatie 'Somerset Plain' in de A-shau vallei nabij de Lao-tiaanse grens.
- 5 augustus - De woordvoerder van de NVN-delegatie in Parijs spreekt niet tegen dat de gevechten in het Zuiden zijn verminderd. Harriman zegt dat er ongehoorde aantallen NVN troepen ZVN zijn binnengekomen, 30.000 in juli. In het Filipijnse blad Graphic is een interview met de Noordvietnamese premier Pham Van Dong gepubliceerd. Eén van de vragen luidde: "Uw regering weigert in haar publieke verklaringen toe te geven dat U het NBF helpt door troepen en materiaal te sturen. Waarom doet U dat?" Antwoord Pham Van Dong: "We ontkennen het niet. We helpen het NBF met alle middelen die ons ter beschikking staan, het zenden van onze eigen troepen daarbij in begrepen. Omdat de Amerikanen ons land in het Zuiden binnenvallen en het Noorden aanvallen, waarom zouden wij van ons recht afzien ons gehele vaderland te verdedigen, in alle sectoren van ons heilig grondgebied?" Harriman heeft tijdens de Parijse besprekingen voortdurend om een dergelijke erkenning gevraagd.
- 7 augustus - 16e bijeenkomst Parijs. Nguyen Thanh Le raadt Harriman aan: "nauwkeurig de sinds enige maanden in Zuid-Vietnam bestaande situatie te bestuderen". Harriman kondigt vrijlating 14 NVN mariniers aan. 110 raids op NVN.
- 8 augustus - In de afgelopen week zijn er 171 Amerikanen gesneuveld.
- 9 augustus - 130 raids op NVN.

(Le Monde)

MEDEDELINGEN

Oproep aan Vietnamdemonstranten. Aan het Instituut voor Technische en Industriële Psychologie te Utrecht is onder leiding van drs. Van Naerssen een onderzoek gaande naar ideeën en achtergronden van Vietnamdemonstranten.

Willen diegenen die bereid zijn aan dit onderzoek mee te werken zo spoedig mogelijk hun naam en adres opsturen aan: P. Telegen, Springweg 450, Utrecht.

Zij krijgen dan binnenkort een vragenlijst toegestuurd die anoniem kan worden opgestuurd.

DRUKWERK

Frankering bij abonnement
Amsterdam

Stud. Centr. Vredesthematiek

Walkartweg 20

ZEIST

26

Afz.: Vietnam Bulletin
p/a ASVA
Weesperstraat 51
Amsterdam

HOLLAND